

HIREK

Szegedi utmutató

A Somogyi-könyvtárban és az egyetemi könyvtárban vasárnap és ünnepnap kivételével könyvtárszolgálat.

A Városi Múzeum egész évben nyitva.

Szolgálatos gyógyszerárak: Leinzinger örök. k. Tukats Sándorné Horváth M. u. 9., Pósa Balázs Kálvaria-utca 17., Kocsis J. Endréné Földműves u. 17., Selmeczi Béla Somogyitelep IX. u. 489.

Moziak műsora: Belvárosi Mozi: Mszkva—Sanghai, Korzó Mozi: Szakadékok felett, Széchenyi Mozi: Pillangó kisasszony szereleme.

—oOo—

— Mannerheim tábornagy válaszlávirata a szegedi egyetem üdvözlésére. A szegedi m. kir. Horthy Miklós-tudományegyetem rektori hivatala kedden báró Mannerheim Gusztáv fiú tábornagytól az egyetem tanácsának távirati üdvözlésére a következő szövegű válaszláviratot kapta: „Szives táviratáért fogadja Rektor ur legőszintébb köszönetemet. A szegedi tudományegyetem elismerését mindig megkülönböztetett becsben fogom tartani. — Mannerheim.”

— Ünnepélyes katonai bucsuztató a Dóm-téren. A szegedi helyőrségnek a keleti frontra induló alakulataitól szerdán délelőtt 10 órakor a Dóm-téren katonai parádé keretében vesz búcsút a város közönsége.

— Vasárnap lesz a DMKE előadása a nemzetiségi kérdésről. Mult szerdai számunkban jeleztük, hogy a Delmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület a magyarországi nemzetiségi kérdést tárgyaló előadást rendez. Az ülés idejét eredetileg június 7-re tűzték ki, de közbejött akadályok miatt az ülés akkor megtartható nem volt. Amint szerkesztőségünkkel közölték, ez az ülés a városháza közgyűlési termében június 14-én, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz.

— Lefoglalt röpiratok. A budapesti királyi törvényszék vizsgálóbírája elrendelte „Az új Európa irányító eszméi” című, Imrédy Béla szerző által jegyzett és házisokszorosítás útján előállított röpirat, továbbá a „A Magyar Megújulás Pártjának célkitűzései” című, Rajniss Ferenc szerző által jegyzett röpirat, a „Tűnjek el” című, Hefly Béla szerzői nevével kiadott „Veled Nemzet Vezér” című röpiratok lefoglalását.

— Gyujtogató asszony az ítéltábla előtt. Marth Antalné 40 éves hódsgai napszámosasszonyt gyujtogatás büntette miatt a zombori törvényszék 2 évi börtönrre ítélte. Marthné Tauffner Márton hódsgai kendergyárában dolgozott. A munkaadó megtiltotta a munkásoknak, hogy kender kidolgozása folytán nyert pozdorját, amely a munkásokat illet, munkaidejük alatt gyűjtsék össze. Ez rendkívül elkeserítette a munkásokat, mert munkaidejükön felül még jelentős munkamennyiséget jelentett nekik. Egy asszony indulatosan felkiáltott: „O, márcsak égne el az egész pozdorja”. Ez adta az ötletet Marthnének, hogy felgyújtja a pozdorját, amitől lángra lobban az egész kenderkikészítő telep és ezzel bosszút állhat munkaadóján. Az asszony valóra is váltotta tervét tavaly novemberben és a gyár jó nagy része el is hamvadt. A vádlott asszony a zombori törvényszék ítéletét tulszigorúnak találta és megfellebbezte a táblához. A szegedi ítéltábla Curry-tanácsa kedden foglalkozott az ügyvel és a törvényszék ítéletét helybenhagyta.

Régi udvarházak, öreg kastélyok, egy elsüllyedt világból még fennmaradt ódon városi lakások szobáinak falain még látható — mint feltéve őrzött emlék — a 67-iki koronázás acélmetszetű képe. I. Ferenc József ott térdel a koronázótemplom oltára előtt, vállán Szent István palástjával és Simor János bíboros hercegprímás és gróf Andrássy Gyula, a kiegyezés korának első miniszterelnöke, fejére illeszti a koronát. A képen látható, magyar díszruhában, egy csodálatosan szép, finom és előkelő jelenségnak, Erzsébet királynénak alakja. Arcán földöntúli mosoly játszik. Beteljesült a nagy mű, amelyben neki oly sok része volt s amiért őt örökre szívébe zárta a magyar nemzet: a kiegyezés nemzet és király között, a félreértések, tévedések és szenvedések után. Beteljesült az álomkép, amely ott élt a nagy királyné szívében: elégtételt kapott a sokáig mellőzött magyar igazság, a magyar jog, amelyet nem adtunk fel soha, mert amint azt a haza bölese, Deák Ferenc, a történelem nagy tanulásaként jelentte ki, igen helyesen, az erőszakkal elvett jogot vissza lehet szerezni, de amit önként adunk fel, az elveszett örökre.

Hetvenöt esztendővel ezelőtt koronázott Magyarország olyan mámoros lelkesedéssel, aminél csak a jövőbe vetett reményések optimizmusa lehetett nagyobb. Tizenkilenc évi törhetetlen passzív ellenállás után ragyogott fel a nemzet fejlődésében korlátlan lehetőségeket ígérő új idők napja. S legyünk igazságosak, nem az optimizmus nem volt alaptalan, sem az, ami bevált nem volt olyan kevés, hogy azt a bekövetkezett félfévszázados békekorszakot jóhiszeműen lekiéssinyeljék s utólagos könnyed bírálatlall lecsújtani lehetne.

A „rég boldog béke” korszakát nyitotta meg a koronázás, amelyről Kemény Zsigmond azt írta: „Pest város először hallotta földjén a király esküjét... Legyen áldott királyunk, aki az ország szabadságának megőrzésére ma az esküt letette! Üdv a legnemesebb hölgynek, koronás királynénak, kinek nemzetünk iránti vonzalma örökre élni fog a nemzet hálás emlékezetében! Üdv hazánknak, mely fiai hűsége és kitartása által ma új életet nyer, hogy képes legyen fenntartani szabadságát és függetlenségét, amely a legvégsőbb órákig viruljon...”

Az egykorú lapok megjegyzik, hogy Szent István koronázásától kezdve, ez volt a legnépesebb és legfényesebb valamennyi királykoronázás között.

Június 5-én a törvényhozás két házának ülését fogadta a király a budai várban, június 6-án pedig átnyújtotta a Várba felvont törvényhozók testületének a koronázási hitlevelet, amelyet már gróf Andrássy Gyula ellenjegyzett. A koronázás napján reggel 4 órakor 21 ágyúlövés jelezte a nagy események kezdetét. 7 órakor megindult a menet a koronázó templomba. A király magyar tábornagygye ruhában, a királyné magyar díszruhában, fején gyémántos diadém, 8 fogatú díszkocsiban tettek meg az utat. A templomban 11 ország zászlóit vitték előttük az ol-tárig a zászlósorak. — Bulgária, Románia, Szerbia, Lodomeria, Galicja, Bosznia, Dalmácia, Erdély,

Szlavónia, Horvátország és Magyarország zászlóit. A koronázási szertartás után aransarkantyús vitézeket avatott a király, azután megindult az emlékezetes díszmenet, amelynek fénye minden képzeletet és várakozást fölülmúlt. A vármegyék bandériumait gróf Ráday Gedeon vezette, a menetben a zászlós urak, az érsekek, püspökök lóháton haladtak a mai Eskü-térig, ahol a király letette a koronázási esküt, majd megtörtént a 64 vármegye földjéből emelt koronázási dombon a hagyományos négy kardvágás a négy világtáj felé a mai Ferenc József-téren. A menet ezután visszaindult a Várba és következett a királyi ebéd. A háromfogásos ebéd a hagyomány szerint az ételek érintetlenek maradtak s csak szimbólikusan ürítettek poharat, amikor a király a hazára mondott áldomást. Ekkor megdördültek az ágyúk s a feledhetetlenül szép történelmi ünnepség véget ért.

Hetvenöt esztendeje már ennek. Nagyon régen volt, de igaz volt és szép volt, mint a tündérmesék, amelyek bearanyozzák az emberek életét. Egy ifjú és újjászületett nemzet elindulásának napja volt ez, amelyre vissza kell emlékezni, mert túl minden tragédián, szenvedésen, sok eredménnyel; teljes történelmi korszakot nyitott meg.

Ez az a korszak, amelyet a történetíró I. Ferenc József alkotmányos királyságának, a nemzet a régi boldog idők álomvilágának nevez.

(ktm.)

—oOo—

— Magyar munkás a hadsereg fejlesztéséért. Egy magyar munkásember nemes és nagyszerű példája dobogtatja meg az ország valamennyi igaz állampolgárának szívét. Pomozi Lajosnak hívják ezt a magyar munkást, MAV üzemi altiszt Hegyeshalom. Pomozi Lajos a honvédség felszerelésére 3 havi fizetését: 309 pengőt ajánlott fel a honvédelmi miniszternek. Nagyon nagy összeg ez, ha tekintetbe vesszük, hogy Pomozi Lajos husz esztendeig a kisebbségi magyar sors könnyes, keserű kegyérét ette s ez alatt az idő alatt nem tett neki talán még ruházatra sem, nemhogy arra, hogy félrerakhatott volna valamit. A derek magyar munkás fogadalmát váltotta be ezzel a nemes ténykedésével. Két évtizeden keresztül nem látott magyar katonát s mégis hittet hitte, az elnyomatás legkeservebb óráiban és az idegen fegyverek árnyékában is bizott benne, hogy egyszer csak eljön a magyar feltámadás hajnala, egyszer ismét keblére ölelhet egy bevonuló magyar katonát. Meg is fogadta, hogy ha az ő városába is bevonul egy szép napon ismét a magyar hadsereg, akkor háromhavi fizetését adja oda a honvédség fejlesztésére. Ezt a fogadalmát váltotta most be a felszabadulás második évében. Füllért fillérre rakott és szorgalmasan, lelkiismeretesen dolgozott, hogy fogadalmát — családja ellátása mellett is — beválthassa. A magyar munkás gyönyörű példája büszkén lobogtatja meg minden magyar ember szívét, minden magyar szívet, amelyben melegítő, reményterelő lánggal lobog a hadsereg iránti büszke csodálat és imádságos szeretet.

Minta próbacsomag. Dostal piperegyöngyörből. Eredmény már az első használat után. Az archor tiszta, egészséges, üde és fiatalos lesz. Pattanások, mitesszerek és egyéb arc-tisztatlanságok eltűnnek. Küldjön költségre 40 fillért bélyegben. Kemikália, Ujvidék 144/h. Gyógytárakban, drogériákban, illatszertárakban eredeti doboz 5.20 pengő+89 fillér pótfelár. 6

— Elutazott a tejbizottság Budapestre. Kedden este utazott el Szegedről a dr. Tukats Sándor főispán és Pálffy József polgármester által a város tejjelátása ügyében delegált hatromlaga bizottság, amelyben dr. Katonai István tanácsnok, Fodor Jenő ny. h. polgármester és Haidekker Andor gazdasági főfelügyelő vesznek részt. A bizottság a földművelésügyi minisztérium illetékes ügyosztályában előterjeszti a tejáraknak a termelési költségekkel való összehangba hozatalára és a tejfelhozatali megszervezésére vonatkozó javaslatát és megtárgyalja az illetékes tényezőkkel a tejellátással kapcsolatos összes kérdéseket. A bizottság budapesti tárgyalásai a tervek szerint három napon át fognak tartani. Ezeknek a tárgyalásoknak az eredményétől függ azután, hogy a polgármester miképp további intézkedések megtételét látja majd szükségesnek a tejellátás biztosítására.

— Bizonyításkiegészítés egy régi halált okozó súlyos testi sértés ügyében. Kasza István 34 éves szőregi fiatalember február 21-én kocsmai italozás közben összeveszett Varga Gáborral és veszekedés közben úgy hasbarugta, hogy Varga bélrepedést szenvedett és a sebészeti klinikán sérülése következtében meghalt. Kasza halálát okozó súlyos testi sértés miatt került kedden a törvényszék Rónay-tanácsa elé. A vádlott tagadta, hogy megrugta Vargát, csak annyit ismert be, hogy meglökte. A lőkes következtében Varga, aki erősen italos volt, megtántorodott és közben nekiütődött egy asztal sarkának s valószínűleg eközben szenvedett bélrepedést. A törvényszék úgy határozott, hogy ítéletének meghozatala előtt megkeresi a sebészeti klinikát annak megállapítása végett, hogy Varga István sérülése erősebb behatás, azaz rugás, vagy az asztalhoz ütközés következtében következhetett be.

— Meghalt a Tündér-utcai öngyilkos asszony. Jelentette a Delmagyarország, hogy Kercsik Ferencné 58 éves Tündér-utca 20. szám alatti lakos hétfőn délelőtt zsirószoádaldattal megmérgezte magát. Kercsikné súlyos állapotban vitték be a közkörházba. Amint értesülünk, az öngyilkos asszony kedden meghalt. Halála előtt elmondotta, hogy tettét betegsége miatt követte el.

— Öngyilkosságot kísérelt meg an ügyészségi fogházban. Kedden reggel 6 órakor öngyilkossági kísérlet történt a törvényszéki épület legfelső emeletén levő ügyészségi fogházban: Lakatos Emma nagyváradi leány, aki vizsgálati fogolyként az ügyészségi fogház lakója, felakasztotta magát. Tettét a fogházőrök idejekorán észrevették és a leányt levágták a kötélről. Lakatos Emmát a kihívott mentők elsősegélyben részesítették és a helyszínen hagyták.

— Zsaroló községi rendőrök. Amsz József és Klein József hódsgai községi rendőröket zsarolásért és nivatoli hatalommal való visszaélésért elítélte a zombori törvényszék. Amsz hathónapi, Klein háromhónapi fogházat kapott. A két községi rendőr tavaly októberben egy éjszaka a Dérnye felé haladó uton megállította Kollár Péter kocsiát, amely nem volt kivilágítva. Kollártól 5—5 pengőt kértek halgatás fejében, különben, mint kijelentették, bekísérik a rendőrségre. Kollár nem ijedt meg, hanem feljelentette a zsaroló rendőröket. Amsznak ezenkívül még az volt a büne, hogy néhány kofaasszonyt kényszerített, hogy maximális áron adják el arujukat. A tábla helybenhagyta az Amsz Józsefre és Klein Józsefre kiszabott büntetést.